

V Bruselu dne 5.4.2018
SWD(2018) 87 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

**návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady,
kterou se mění směrnice 2004/37/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými
s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů pro další návrh na změnu příloh směrnice 2004/37/ES o karcinogenech a mutagenech
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Expozice karcinogenům a mutagenům na pracovišti může způsobovat rakovinu, která je hlavním zdravotním problémem v zemích EU-28 souvisejícím s prací, i další závažné zdravotní problémy, které nesouvisí s rakovinou. S cílem přispět k ochraně zaměstnanců před těmito riziky přijala EU směrnici 2004/37/ES o karcinogenech a mutagenech („Carcinogens and Mutagens Directive“, dále jen „směrnice CMD“). Uvedená směrnice stanoví v této oblasti požadavky za účelem odstranění nebo omezení expozice, včetně limitních hodnot expozice při práci (OEL). Směrnici CMD je však třeba pravidelně aktualizovat na základě dostupných informací, včetně vědeckých a technických údajů. Byly předloženy dva legislativní návrhy na aktualizaci směrnice CMD – COM(2016) 248 a COM(2017) 11 –, které se vztahují celkem na 20 karcinogenů. První změnu – směrnici (EU) 2017/2398 – již spolunormotvůrci přijali. Toto posouzení dopadů doprovázející třetí návrh se zabývá dalšími pěti chemickými činiteli, jimž je na pracovišti vystavováno kolem 1 000 000 zaměstnanců.
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
Tato iniciativa sleduje tři konkrétní cíle: <ul style="list-style-type: none"> • omezit v Evropské unii expozici karcinogenům a mutagenům při práci, • zvýšit účinnost rámce EU jeho aktualizací na základě vědeckých poznatků, • dosáhnout vyváženější ochrany zaměstnanců v celé EU před karcinogeny a zároveň poskytnout jasnější informace a zajistit rovné podmínky pro hospodářské subjekty.
Jaká je přidaná hodnota opatření na úrovni EU?
Zavedením nových nebo revizí stávajících OEL v příloze III směrnice se zajistí větší jasnost pro zaměstnavatele a pro donucovací orgány, usnadní a zlepší se dodržování a prosazování ustanovení směrnice CMD, a tím i ochrana zaměstnanců. Snížením stávajících a doplněním dosud neexistujících vnitrostátních OEL může opatření na úrovni EU přispět k dalšímu posílení minimálního základu ochrany pro všechny zaměstnance EU v této oblasti a k vytvoření rovných podmínek mezi podniky v EU. Řešení těchto problémů nemůže být uspokojivě dosaženo jen na úrovni členských států, a proto se jeví jako nezbytný krok, který je v souladu s čl. 5 odst. 3 SEU, přijmout za účelem dosažení uvedeného cíle opatření na úrovni EU.
B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti se zvažovaly? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Pokud jde o příslušné karcinogeny, bylo identifikováno a zavrženo několik možností. Například zakázat je na pracovišti se považovalo za nepřiměřené a spoléhat se na nelegislativní pokyny či samoregulaci by výrazně nepřispělo k vyřešení zjištěných problémů. Návrhy legislativních možností, pokud jde o pět karcinogenů (OEL v příloze III), vycházely z výsledků jednání s vědeckými pracovníky, zaměstnavateli, zaměstnanci a zástupci členských států. U většiny karcinogenů se analyzovaly přísnější i méně přísné možnosti. Zvolené možnosti se považují za doplňkové a v příslušných případech přinášejí přidanou hodnotu ke stávajícím opatřením nařízení REACH. Právní jistoty pro zúčastněné strany lze nejlépe dosáhnout vytvořením jasného seznamu chemických látek v rámci směrnice CMD společně s OEL, které umožní řízení rizika expozice chemickým karcinogenům při práci.
Kdo podporuje kterou možnost?
Sociální partneři a členské státy zastoupení v Poradním výboru pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci podporují všechny zvolené možnosti. Aby se zmírnily technické a ekonomické problémy pro zaměstnavatele, počítá se s přechodnými obdobími u dvou skupin látek (kadmium a jeho anorganické sloučeniny, beryllium a anorganické sloučeniny beryllia) pro všechna odvětví a u jedné skupiny látek (kyselina arseničná a její soli, anorganické sloučeniny arsenu) pro odvětví tavby mědi.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti?

Přínosy upřednostňované možnosti politiky budou zahrnovat zlepšení ochrany pro více než 1 000 000 zaměstnanců v EU a zabránění více než 22 000 případů špatného zdravotního stavu souvisejícího s prací.

To následně povede k lepší kvalitě života zaměstnanců a jejich rodin a ke snížení přímých a nepřímých individuálních nákladů na zdravotní péči. Z hlediska systémů sociálního zabezpečení bude přínosem snížení nákladů na léčbu a snížení výdajů na související nečinnost / předčasný odchod do důchodu a náhrad za nemoci z povolání. Pro zaměstnavatele bude pravděpodobně přínosem nižší počet absencí a zmenšení ztrát na produktivitu. V neposlední řadě se zavedením OEL na úrovni EU zlepší srozumitelnost předpisů pro zaměstnavatele i pro donucovací orgány.

Ze studie provedené na žádost Komise vyplývá, že nejvyšší očekávané přínosy pro různé zúčastněné strany jsou tyto: pro zaměstnance 1 až 5 miliard EUR, jakož i 181 milionů EUR pro správní orgány v souvislosti se zavedením OEL pro formaldehyd a pro podniky 15 milionů EUR v souvislosti se zavedením OEL pro beryllium.

Jsou s upřednostňovanou možností spojeny náklady?

V případě některých karcinogenů bude upřednostňovaná možnost obnášet provozní náklady pro podniky, které budou muset zavést dodatečná ochranná a preventivní opatření. To bude platit zejména pro formaldehyd a kadmium a jeho anorganické sloučeniny, v jejichž případě se celkové náklady zvolené možnosti pro odvětví během období 60 let odhadují na 1,72 miliardy EUR u formaldehydu a na 447 milionů EUR u kadmia. Nicméně v případě formaldehydu je počet společností velmi vysoký a v případě kadmia by byly dotčeny především velké společnosti. Proto se očekává, že náklady na jednu společnost v relativním vyjádření budou v případě obou látek nízké. Balíček zvolených možností nebude ukládat žádné dodatečné informační povinnosti ani nezvýší administrativní zátěž podniků a není pravděpodobné, že by na jeho základě vznikly jakékoli významné environmentální náklady.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?

Pokud jde o kadmium a sloučeniny arsenu, nejsou malé a střední podniky v příslušných odvětvích významně zastoupeny, na rozdíl od beryllia, formaldehydu a 4,4'-metylen-bis(2-chloranilinu) (MOCA). Analýza ukazuje, že náklady, které vzniknou malým a středním podnikům, jsou pro dotčené společnosti přijatelné. Nejvýznamnější náklady vzniknou malým a středním podnikům, které používají formaldehyd a beryllium, a zejména těm společnostem, které zatím neinvestovaly do ochrany zaměstnanců buď ve formě uzavřených systémů, nebo nahrazení. Náklady pro malé a střední podniky však zůstanou výrazně nižší než 1 % jejich obratu a v souvislosti s navrženými hodnotami OEL se neočekává žádné rušení malých a středních podniků ani dopady na zaměstnanost.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Dodatečné správní náklady a náklady na prosazování mohou vzniknout donucovacím orgánům. Neočekává se však, že tyto náklady budou významné. Zároveň se stanovením OEL na úrovni EU ušetří náklady na tvorbu OEL na vnitrostátní úrovni. Zvolená možnost by rovněž měla přispět ke zmírnění finančních ztrát systémů sociálního zabezpečení a zdravotní péče členských států díky prevenci špatného zdravotního stavu.

Očekávají se jiné významné dopady?

Zvolené možnosti by měly pozitivní dopad na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu tím, že by se omezily konkurenční rozdíly mezi podniky působícími v členských státech s odlišnými vnitrostátními OEL. Zvolené možnosti by neměly mít výrazný dopad na vnější konkurenceschopnost podniků EU. Ve většině případů zvolené možnosti nepřekračují rovnocenná opatření přijatá v zemích mimo EU, což naznačuje, že tato opatření jsou splnitelná, představují dostupné osvědčené postupy a jsou relativně ambiciózní v tom, že jejich účelem je stanovit přísné normy ochrany zaměstnanců v mezinárodním měřítku. Dopad na základní práva je pozitivní – zejména co se týče článku 2 (Právo na život) a článku 31 (Právo na slušné a spravedlivé pracovní podmínky respektující zdraví, bezpečnost a důstojnost).

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Účinnost navrhované revize směrnice CMD by byla měřena v rámci hodnocení rámce bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v EU, jak je uvedeno v článku 17a směrnice 89/391/EHS. Příští hodnocení by mohlo zahrnovat období 2017–2022.

